

FÖLDGÁZSZÁLLÍTÓ

A MOL-CSOPORT TAGJA

MAGYAR FÖLDGÁZPIACI FÓRUM

FÖLDGÁZPIACI VÍZIÓ 2012

Dr. Zsuga János
vezérigazgató
FGSZ Földgázszállító Zrt.

Budapest
2012. október 17.

WWW.FGSZ.HU

Legjobb Munkahely
Világgazdaság – Aon Hewitt 2011

Legjobb Munkahely
Világgazdaság – Hewitt Felmérés 2010

Best Employer
Central Eastern Europe 2010/2011

Regionális és magyar érdekek

Célkitűzés:

- fizikai és kereskedelmi diverzifikáció
- Gáz-gáz verseny
- Forrásgazda erőpozíciójának gyöngítése
- Versenyképes HOT ár elérése
- Megúszni a „zsákfogyasztó” helyzetet
- Tranzit szerep
- Regionális elosztó szerep

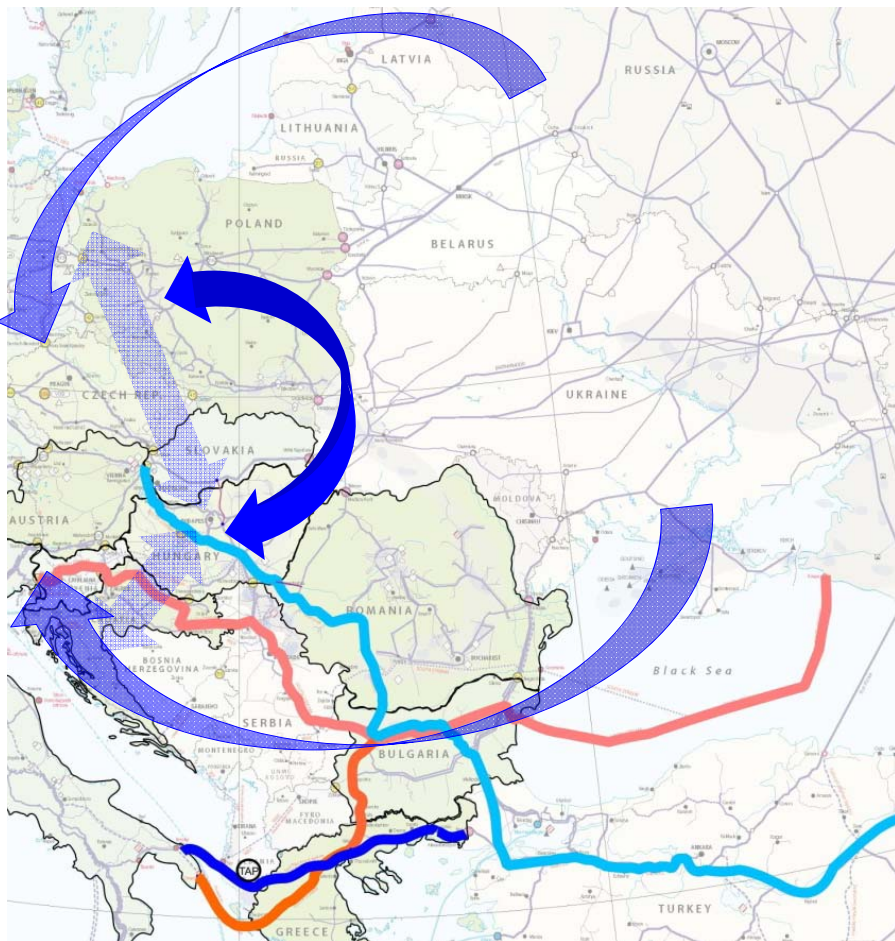
Megoldás lehet a Déli Folyosó megvalósulása

- Rövid- és középtávon az azeri forrás az ismert alternatíva
- IDE KELL VALAHOGY JUSSON!!!
- Kulcs kérdés az SDII-t megnyerni, hogy ide akarja hozni a gázát.

A cél a Déli Folyosó és nem a NABUCCO.

- A NABUCCO az egyik, de nem az egyetlen megoldás.
- Bármely más, az SDII-nek elfogadható megoldás jó.
- A legjobb megoldást kell megtalálni.

Alternatív szállítási útvonalak

Nabucco

- ▶ 3300 km-es csővezeték
- ▶ Forrás: azeri, iraki és türkmén gáz (távlatilag iráni is)
- ▶ Hivatalosan 7,9 Mrd eurós beruházás
- ▶ A Nabucco tranzit országok kormányai 2009. július 13-án aláírták a szükséges kormányközi megállapodást, a projekt az előkészítési fázisban tart jelenleg

TAP

- ▶ Mindkét projekt a Nabucco által is betervezett Shah-Deniz mező gázát szállítaná tovább Görögországon át Olaszországba
- ▶ 10-20 Mrd m³ éves kapacitású lenne a projekt

A Déli Áramlat

- ▶ Elkerülheti a kelet-európai tranzit-országokat
- ▶ Projekt tagok: Gazprom (50%), ENI (20%), EDF (15%), Wintershall (15%)
- ▶ 63 Mrd m³ éves kapacitás, körülbelül 3000 km csővezeték, amiből 900 km offshore
- ▶ A becsült költségek szórása magas (15-25 Mrd USD)
- ▶ A Gazprom és az Európai Bizottság is kinyilvánította, hogy a projekt nem a Nabucco vetélytársa

Ha nincs Déli Folyosó (elkerüli a régiót) a régió végleg egyoldalú függőségbe kerül. Ez érinti a régiós HUB piacokat is (CEGH, CEEGEX likviditás hiány).

Worst case scenario

- Nem valósul meg a Déli Folyosó
- Megvalósul a Déli Áramlat
- A Déli Áramlat elkerüli az országot
- Kieső szerb tranzit
- Blokkolt horvát vezeték (nincs LNG alapú diverzifikáció)
- Megszűnik az ukrán irányú beszállítás
- Megszűnik a ukrán-szlovák-osztrák tranzit szállítás
- Nincs likvid HUB sem Magyarországon, sem Ausztriában
- Nincs elérhető likvid spot piac
- Fizikai és kereskedelmi kiszolgáltatottság
- Csak rossz kondíciókkal megköthető előnytelen HOT szerződés 2015-től
- Csökkenő hazai termelés
- Emelkedő gázárak
- Versenyképtelen áramtermelő szektor

Léteznek a régióban és az különösen Magyarországon azok a vezetékek, amelyek használatával versenyképes alternatívát lehet ajánlani!

Minden áron meg kell valósítani a déli ellátási irányt, a régióba kell jusson az orosz forrás mellett más földgáz is. A leghatékonyabb megoldást kell kiválasztani!!!

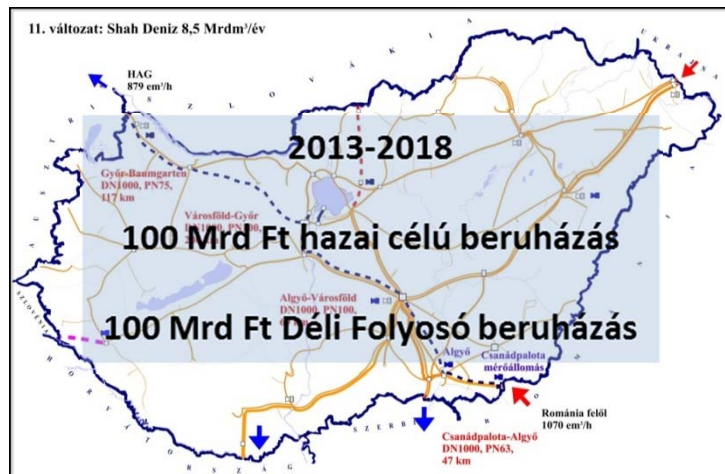
Cél: gáz-gáz verseny a régióban

- Román interkonnektor – reverse flow
- Booking Platform először a román partnerrel
- Az egyensúlyozó piacok összekapcsolása először a román partnerrel
- Horvát interkonnektor
- Ukrán kiszállítás lehetősége
- Magyar-Ukrán fizikai HUB
- Szlovák interkonnektor
- Center – Szlovák interkonnektor
- HAG reverse flow
- Szlovén interkonnektor
- Szerb tranzit vezeték

- Magyarország regionális elosztó szerepének megteremtése, a regionális piacok összekapcsolása,
- A regionális elosztó szereppel elérni az olcsó hazai rendszerhasználatot,
- Elérni a fizikai és kereskedelmi diverzifikációt, a gáz-gáz versenyt,
- Megfelelői piaci körülményekkel az infrastruktúra oldaláról lehetővé tenni egy versenyképes hosszú távú gázbeszerzési szerződés megkötését 2015-től.

A Magyar Energia Hivatal által jóváhagyott és előírt fejlesztések

Projekt megnevezés
Csepeli leágazó DN600, PN63, 14 km
Városföld Kompresszor állomás bővítése 5,7 MW
Városföld-Adony-Ercsi DN1000, PN100, 98 km
Ercsi-Győr, DN1000, PN100, 108 km
Ercsi-Szabta, DN800, PN63, 11 km
RO/HU országhatár-Csanádpalota DN1050, PN100, 0,9 km
Csanádpalota-Algyő DN1000, PN63, 47 km
Csanádpalota Méréőállomás
Algyő-Városföld DN1000, PN100, 69 km
Algyő közelében 3 x 10 + 1 x 12 MW teljesítményű kompresszor egység telepítése szükséges
Az új kompresszorállomás és a meglévő Algyő csomópont között 2 x 3 km DN1000, PN100 bar-os vezeték létesítése szükséges.
Győr-osztrák magyar határ DN1000, PN75, 70,3 km
Mosonmagyaróvár mérés bővítés
Hajdúszoboszlói gép visszapótlása 5,7 MW
Reverse flow Ro/Hu Csanádpalota kompresszorállomás

A fejlesztési javaslat az alábbi célokat valósítja meg a MEH 662/2011. sz. határozata alapján:

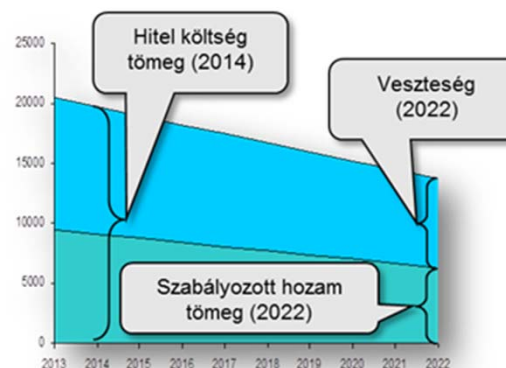
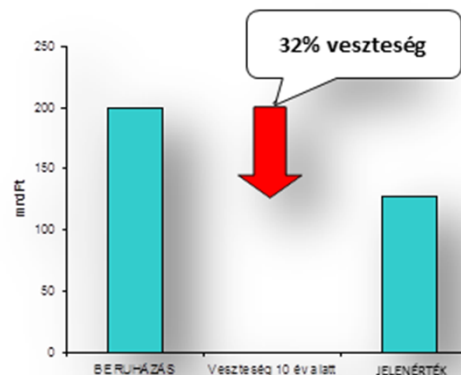
- biztosítja az új **előszerződéssel** rendelkező és meglévő felhasználók többlet kapacitásigényét,
- növeli a **Dunántúl ellátásbiztonságát**, megvalósítható a kelet-nyugati szállítás, Baumgarten felé is lehetséges lesz szállítani,
- a nem előszerződött, de várhatólag megvalósításra kerülő **erőművek kapacitásigényét** is,
- **felszámolja a belső szűk keresztmetszeteket**,
- 994/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint bemutatja az Európai uniós belső **határkeresztező vezetékek kétirányúsítását**,

A hazai célú fejlesztések összege 2013-2018 között több, mint 100 Mrd Ft.

Arra az esetre, amennyiben a Déli Folyosó a Shah Deniz 2 konzorcium döntése alapján a hazai rendszer használatával valósul meg, további fejlesztéseket írt elő a Magyar Energia Hivatal.

A Déli Folyosó megvalósításához szükséges fejlesztések összege 2013-2018 között további körülbelül 100 Mrd Ft.

Lehetséges-e 4,81% átlag (2,28% ESZ-re vonatkozó) megtérülés mellett beruházni?

- A minimális hozam elvárással - az idegen tőke költségével - vizsgálva 10 év alatt a nominális veszteség a beruházás időpontjára visszadiszkontálva (jelenértéken) 32%-os azonnali veszteséget jelent a befektetés pillanatában.
- A nominális veszteség egy 200 Mrd Ft-os beruházás esetén 10 év alatt a beruházás időpontjára visszadiszkontálva kb. 63 Mrd Ft-os azonnali veszteséget jelent.
- Ez a hatás a Szlovák-magyar összekötő vezeték esetén is igaz, ahol a pozitív beruházási döntést a tulajdonosok már meghozták. A veszteség 36 Mrd Ft beruházást figyelembe véve hozzávetőlegesen 12 Mrd Ft!!!
- Sem az állam, sem egy piaci szereplő nem tud a pénzügyi piacokról ilyen körülmények között beruházásokat finanszírozni. Ez a magán tulajdonos vesztesége, az állam esetében pedig költségvetési hiány.

A várható hatása: a magyar energiapolitikai célok megvalósulása

- A Magyar Energia Hivatal által szükségesnek tartott és elrendelt fejlesztések elmaradása
- Meglévő és új fogyasztók ellátásának problémái, műszaki, ellátás biztonsági kockázatok növekedése
- Nem épül meg a déli ellátási irány
- Magyarország nem válik a régió elosztó központjává (HUB)
- Nem alakul ki gáz-gáz verseny
- Nem köthető hatékony hosszú távú gázellátási szerződés.
- **Végző soron a hazai gázár szinten tartásának, esetlegesen közép- és hosszútávon bekövetkező csökkenése lehetőségének elszalasztása.**

Javaslatok

- A deklarált céloknak megfelelően a tarifa rendszer tervezett átalakításának felülvizsgálata.
- Olyan, az EU-s jognak megfelelő, közvetlen visszatérítési rendszer megvalósítása, amely csak a ténylegesen a fogyasztóknak nyújtott kedvezmény mértékéig terheli a rendszerüzemeltetőket és nem keresztfinanszírozza a nagy gázkereskedő cégeket.
- A nemzeti energiapolitikai célokhoz szükséges fejlesztéseket, így a hazai célú és a regionális ellátó szerep kialakításához szükséges fejlesztéseket egyedi, finanszírozható tarifával kell lehetővé tenni.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Várom kérdéseiket!

